

Anna Jiříčková

rozhlasová reportáž

scénář

Pomalou se stmívá a malá Anička si hraje se svými sourozenci na prostranství před branou Urxových závodů, krátí si čas při čekání na tatínka. Všichni už odešli z práce domů, ale tatínek pořád nejde. Za dva dny budou Vánoce, je rok 1954.

Babička: *Tak my jsme tam čekali na toho tatínka, že ho konečně dovedeme domů, že, a mezitím odjelo akorát jedno takové auto černé, a to jsme nevěděli, že tam v tom autě byl tatínek s těma STBákama.*

Paní Anna Jiříčková, rozená Korpasová, je dcerou Oldřicha Korpase, oceněného in memoriam čestným občanstvím města Ostravy za účast v protikomunistickém odboji. V roce 1954 byl odsouzen pro údajnou velezradu k deseti letům vězení, roku 1960 propuštěn na amnestii a poté znovu zatčen v roce 1961. Ve vězení strávil dalších šest let, až do roku 1968, kdy byl propuštěn podruhé.

V červenci 1961, krátce po druhém zatčení, je Anička čerstvě patnáctiletá, může tedy být předvolána k výslechu. Dodnes si živě pamatuje obrovskou místnost, stůl s lampou, židli, psací stroj a malou židličku, na kterou si měla sednout. V rohu pak bylo ve výši sedu zazděné prkno a za ním zeď, ta hrála všemi barvami, především odstíny hnědé. Každému muselo být jasné, že právě tam mlátili vyšetřované. Výslech byl pro mladou dívku nesmírně traumatizující, přesto ale, když jí byl předložen protokol z výslechu, vzpomněla si, jak ho má podepsat, aby se s ním po jejím odchodu už nedalo manipulovat.

Babička: *No, a ještě bylo to tak, že když jsem na to šla, tak ještě mi říkala babička, až ti předají protokol, který máš podepsat, tak to podepiš hned pod tím, jak končí ty řádky. Tak já jsem to tak udělala, no ti byli úplně na větvi. No ne, ona už je obeznámena.*

Odsouzením trápení rodiny neskončilo, jeden z příslušníků StB chodil přesvědčovat maminku, aby se s tátou rozvedla, že stejně bude odsouzený a z kriminálu se nevrátí. Navíc jí tvrdili, že bude zbavený všech občanských práv a nebude se moci ani vyjádřit k tomu, jestli s rozvedem souhlasí.

Babička: *Maminka, když se ho zeptala a co děti no ty dáme do dětského domova.*

Babička: *Tátovi v kriminále vykládali, na děcka nespólihejte, až se vrátíte zpátky nebudou se k vám znát, budou po vás plivat. Budou po tobě plivat, oni jim tykali.*

Maminka ztratila práci, musela živit sedm dětí, peněz ale bylo málo. Hodně pomohl strýc Josef, který si děti nechal napsat na sebe, takže rodina nepřišla o dětské přídavky. Jeden z nejtěžších momentů popisuje paní Anna Jiříčková takto:

Babička: *Já si vzpomínám, že jednou maminka říkala: „Děcka, pomodlete se, já už mám na zítra jenom na mléko a chleba. A já jsem šla ráno pro to mléko a chleba, než jsem šla do školy. A všimla jsem si, že máme ve schránce nějakou obálku a pošta chodila až tak kolem 11 před polednem. Tak jsem říkala mamince, že máme něco ve schránce. Tak mi dala klíček a „běž se tam podívat“. Já jsem donesla obálku a v té byla stokrúna.“*

Když se tatínek vrátil z vězení poprvé, bylo to nádherné období, byl to pořád ještě jejich tatínek. Po druhém návratu přišel úplně jiný člověk, zlomený a nemocný. Sověti věděli, že když člověka zatknou podruhé, spíše ho zlomí. Neustálé konflikty s rodinou, odcizení, nedůvěra a hádky byly na denním pořádku. Těsně před tatínkovou smrtí se rodina sice usmířila, ale smutek a hořkost si Oldřichova dcera v sobě nese dodnes.